

ZAŠTITA NA RADU – DOPRINOS POUZDANOSTI REZULTATA RADA

*Boris Jureša, umirovljeni stručnjak
zaštite na radu*

Zaštita na radu kao sastavni i nedjeljivi dio svakog rada pridonosi pouzdanosti njegovog obavljanja i rezultatima u koje su ugrađene sve faze nastanka nekog proizvoda ili usluge od zamisli do ostvarenja. Uspješnost zaštite na radu je vidljiva po svojim ključnim pokazateljima u svakome poslu i prisutna kod svih sudionika u procesu uz napomenu da je to bolja što je manje zamjetna, a najbolja kada je nevidljiva, to jest kada je planirani dio svake aktivnosti.

U ovo naše vrijeme u kojem su rad i njegovi rezultati stalna tema političkih, gospodarskih i općedruštvenih zbivanja, o čemu se govori izravno ili posredno, zaštita na radu pomalo gubi lakoću kojom je u Zakonu o zaštiti na radu definirana i

u stvarnim uvjetima nužno potrebna. Štoviše, o zaštiti na radu sve se više govori što su rezultati rada slabiji. Primjera za to je mnogo, a ogledaju se u padu BDP-a na razini država, povećanju duga, brojnim stečajevima i smanjivanju ili zaustavljanju poslovnih tijekova u brojnim državama i raznim područjima.

Zašto je tome tako, koji su glavni razlozi za neispunjavanje poslovnih planova, zatvaranje tvrtki, smanjenje broja radnih mjesta, strah od gubitka posla, od neisplate plaća...? Gdje je danas u svemu tome zaštita na radu i u kakvoj je ona vezi s tim zbivanjima, tko se uopće brine za njezino vrednovanje i razvoj, i je li, s obzirom na probleme u okruženju i kod razvijenih europskih država, uopće potrebno, moguće i prihvatljivo otvarati temu zaštite na radu koja je sve više „teret“, a sve manje dio poslovnoga uspjeha?

Ipak, tema je nezaobilazna, posebice zbog najavljenih promjena sadašnjeg Zakona o zaštiti na radu o kojima je u prošlom broju „Sigurnosti“ govorio ministar rada i mirovinskog sustava g. Mirando Mrišić. Stoga smo u goste pozvali g. Borisa Jurešu, našega kolegu, koji je i kao radnik i kao rukovoditelj procesa i kao koordinator za zaštitu na radu, bio i još uvijek je u središtu zbivanja o pitanjima rada i zaštite na radu u Hrvatskoj. Ovaj put ga posebno pozdravljamo kao ovogodišnjeg dobitnika nagrade za životno djelo za doprinos zaštiti na radu koju dodjeljuje Nacionalno vijeće za zaštitu na radu u kojem je g. Jureša, kao predstavnik SSSH-a, bio član u dva mandata. Gospodin Jureša rado se odazvao našem pozivu.

SIGURNOST: Gospodine Jureša hvala Vam na odazivu i dopustite da u ime čitateljstva čestitam na nagradi te da Vam ujedno i poželim dobrodošlicu kao gostu-uredniku u časopis „Sigurnost“. U prošlom broju našeg Časopisa pročitali smo obrazloženje za dodijeljenu Vam nagradu za životno djelo. Bilo bi nam drago da i od Vas čujemo pokoju riječ o toj nagradi i njezinoj ulozi u sustavu zaštite na radu u Republici Hrvatskoj te o razlozima koje smatrate odlučujućim za Vaš izbor.

JUREŠA: Smatram da je komisija imala težak zadatak kako bi se odlučila o nagradi za životno djelo. Siguran sam da ne bi pogriješila dodjelom nagrade bilo kojem kolegi koji je bio u konkurenciji. Smatram da to nije moja nagrada, već svih onih koji su sudjelovali u izgradnji sustava zaštite na radu. Sretan sam da mogu podijeliti svoju radost s kolegama s kojima sam s velikim užitkom radio. Moram kazati da sam istinski volio taj posao.

Smatram da je odlučujuće za komisiju bilo da sam predstavnik radnika i da sam prvi predstavnik radnika koji je uspio ujediniti sindikate svih središnjica u provođenju ZAŠTITE NA RADU. Uspjeli smo se organizirati kao koordinacija svih reprezentativnih sindikalnih središnjica. Ključno je bilo da smo prihvatili jedan program po kojem se radilo, a radi se i danas, što je potvrda dobre organizacije rada.

SIGURNOST: Molimo Vas da, sagledavajući Vaše bogato iskustvo u zaštiti na radu, istaknete ključne značajke uspješne organizacije provedbe zaštite na radu u nekom poslovnom sustavu i društvu u cjelini.

JUREŠA: Moram reći da su veće organizacije bile uspješnije u zaštiti na radu od manjih, što smo potvrdili anketom koju smo izradili u suradnji s Europskom fondacijom zaštite na radu u Dublinu. Zaštita na radu je bolje organizirana u većim organizacijama ponajviše zbog kadrovskih mogućnosti. Ne bih izdvajao nikoga jer nitko nije odskočio, mada je bilo poleta upravo među većim organizacijama. Organiziranjem zaštite na radu u centrima u Dublinu i Bilbau EU je dala poseban doprinos razvoju zaštite na radu.

Na temelju statističkog praćenja i analize stanja zaštite na radu postavljaju se planovi unapređenja i proglašavaju godišnje tematske aktivnosti, a u fokusu su one koje u najkraćem vremenu mogu donijeti najveće rezultate. Time se ujedno i popularizira zaštita na radu i povećava svijest društva o potrebi praćenja i unapređivanja zaštite na radu. Mi smo s Dublinom proveli anketu o Procjeni opasnosti i vidjeli smo gdje smo.

U Hrvatskoj ima oko 250.000 invalida rada, što je jedna petina svih zaposlenih. Dodajmo tome da sustav zaštite na radu u Hrvatskoj „gubi“ invalide rada. Naime, kada netko oboli zbog rada, poslodavac ga prebaci na neko drugo radno mjesto na kojem se invalidnost ne vidi, pa je postotak invalida rada u stvarnosti još i veći. U tim okolnostima u Hrvatskoj nema značajnijih razvojnih pomaka u sustavu zaštite na radu i na tome planu čeka nas još mnogu posla, upornosti i sustavnosti. Primjeri iz EU-a su poticajni i treba ih primijeniti u Hrvatskoj.

SIGURNOST: U današnje vrijeme u javnosti zaštita na radu trpi razne prigovore o opterećenosti gospodarstva pri njezinoj provedbi, a ističu se brojni zahtjevi za osposobljavanjem, ispitivanjima te druge odredbe sadašnjeg Zakona o zaštiti na radu i provedbenih pravilnika, a sve u kontekstu velikih troškova za njezinu provedbu. Ima li u tome istine?

JUREŠA: Gospodarstvo se buni zbog velikih zahtjeva na zaštitu na radu. Međutim, istina je suprotna. U EU ulaganje u zaštitu na radu smatra se dobrim poslom. Troškovi ozljeda na radu u EU su 2,6 % BND-a. Kod nas je to 4 %. Očito je da tu imamo velikih mogućnosti, a u pitanju su milijarde koje se nepotrebno troše. Da smo se drugačije postavili u RH, ne bismo trebali smanjivati plaće koje su i ovako male, već bismo uštedjeli velika sredstva koja se troše na sanaciju šteta od ozljeda na radu.

Iskustva Europe i svijeta su nedvosmislena. Treba zaštititi najslabije, a to su radnici. Europa ih kolokvijalno naziva „victim“, to jest žrtva ili stradalnik. Ministar ne može biti žrtva jer on donosi zakone. Troškovi ozljeda na radu i ukupnih šteta u Hrvatskoj primjenom metodologije

izračuna iz EU-a iznose oko 11 milijardi kuna. Da ih smanjimo za samo 10 %, ostvarili bismo više od 2 milijarde kuna i time izbjegli brojna otpuštanja radnika i stečajeve. Treba još jednom ponoviti: moramo zaštititi najslabije, a to su radnici. Treba ostvariti kvalitetan socijalni dijalog s Vladom i poslodavcima. I opet naglašavam, postoje primjeri organizacije i provedbe socijalnog dijaloga koje treba slijediti.

Ističem primjer sustavnosti u pristupu unapređenju sustava zaštite na radu u EU kada je Međunarodna organizacija zaštite na radu organizirala sastanak na temu zaštite na radu u Bugarskoj. Organizator je bila Francuska. Akreditacija sudionika iz država članica i pristupnica zahtijevala je radničke predstavnike tako da je naše tadašnje ministarstvo nadležno za zaštitu na radu akreditirano tek nakon dostave popisa sudionika u kojem su bili predstavnici radnika.

I završno, ne može se paušalno govoriti o velikim troškovima zaštite na radu za gospodarstvo. Važni su podaci i činjenice u pogledu organizacije i provedbe zaštite na radu koji uključuju sve troškove uključivo i troškove ozljeda na radu, troškove zastoja, šteta na imovini i drugih troškova.

SIGURNOST: Ekonomska kriza i njezini glavni oblici zamjetni u zadnjih nekoliko godina u svijetu zahvatili su i Europsku uniju i poslije manjih kolebanja čvrsto se ukorijenila u Hrvatskoj. Jesu li ekonomska kriza i mnogolika recesija povezani s najavljenim promjenama Zakona o zaštiti na radu i koje su to promjene?

JUREŠA: Promjene Zakona o zaštiti na radu se već dulje vrijeme najavljuju, a bilo je i nekoliko neuspješnih pokušaja da se Zakon o zaštiti na radu promijeni. U vrijeme priprema za promjenu Zakona u javnost je došla jedna njegova inačica koja je postignutu razinu zaštite na radu u Hrvatskoj dovela u pitanje u nekim odredbama koje se odnose na poslodavce i stručnjake zaštite na radu. No, te promjene su u stručnoj javnosti ocijenjene kao neprihvatljive, pa nije prihvaćen taj prijedlog novog Zakona o zaštiti na radu.

Sadašnji novi prijedlog Zakona o zaštiti na radu je još u pregovorima. Nacionalno vijeće za zaštitu na radu kao savjetodavno tijelo Vlade, a u njegovom sastavu su predstavnici svih zainteresiranih strana: države, poslodavaca, radnika i istaknutih stručnjaka, za sada nije podržalo taj prijedlog. To ukazuje na potrebu daljnjih usuglašavanja, što je s obzirom na važnost toga temeljnog zakona i nužno.

Kriza koju spominjete prisutna je u Hrvatskoj već dulje vrijeme i nema pouzdanih pokazatelja da je na izmaku. Bojim se da je se još dugo nećemo riješiti, a siguran sam da njezinom dokidanju neće pridonijeti smanjenje postignutih standarda zaštite na radu koji su, unatoč problemima koji nisu od jučer, u vremenu primjene postojećeg Zakona u proteklih 15 godina unapređivani.

Nasrtanje na postojeći Zakon o zaštiti na radu traje zadnjih 10 godina. Poslodavci provode pritisak na ministre. Ministri popuštaju, a ne poznaju probleme iz stvarnih zbivanja. I rijetko smo u prilici iz uže struke razgovarati s ministrom o tome, pa otuda i jednosmjerna komunikacija.

SIGURNOST: Do kraja ove godine ministar Mrišić najavljuje novi Zakon o zaštiti na radu koji će biti donesen u paketu sa svim provedbenim aktima. Što više najavio je mogućnost da će Časopis biti u prilici sudjelovati u „javnoj raspravi“ o tome Zakonu. U kojoj ste mjeri uključeni u promjene i što nam o tome možete reći?

JUREŠA: Najava promjena Zakona o zaštiti na radu i provedbenih akata do Nove godine je samo potvrda kako ministar pristupa tom važnom pitanju i koliko zna o toj temi. Mislim da su mu potrebne široke konzultacije o sustavu zaštite na radu i njegovom utjecaju na gospodarstvo i njegove rezultate. Za taj posao potrebno je minimalno 2 godine. Tu nema priče, tu ima samo mnogo rada na terenu.

O detaljima prijedloga promjena ne mogu govoriti jer nisam više izravno uključen, a i pregovori su u tijeku te se nadam široj javnoj raspravi koju ste u razgovoru s ministrom Mrišićem i najavili.

U jednom trenutku su u Zakonu htjeli maknuti predstavnika radnika. Srećom u tome trenutku u Nacionalnom vijeću se našla skupina ljudi koji su se tome oprli. Zaštita na radu ne trpi improvizacije. Zakon donosi Sabor i jedino ga Sabor može i tumačiti. Prisjetimo se problema trajanja radnog vremena koji je doveo u pitanje i neke elemente zaštite na radu u pogledu odmora. Zakon o zaštiti na radu Vas mora zaštititi u procesu rada, a Zakon o radu ostvariti radnička prava.

SIGURNOST: Za manje od godinu dana Hrvatska će ući u EU kao punopravna članica. Što nam to donosi u odnosu na sadašnji sustav zaštite na radu u Hrvatskoj?

JUREŠA: Hrvatska je u okviru priprema za otvaranje pregovora s EU započela s usklađivanjem Zakona o zaštiti na radu, a tijekom pregovora s EU u okviru poglavlja 19 je ispregovarala područje rada i zaštite na radu, pa je sve zapravo jasno što treba još uraditi. Pri tome je važno naglasiti da Hrvatskoj, kao skoroj punopravnoj članici EU-a, ostaje dio koji uvjetno predstavlja „slobodu odlučivanja“ o načinu kako postići standarde zaštite na radu koji su određeni Osnovnom direktivom za zaštitu na radu 89/391 te drugim direktivama donesenim na temelju osnovne, kao na primjer direktiva za radno mjesto 89/654, radnu opremu 89/655, osobnu zaštitnu opremu 89/656 i brojne druge. Direktive su prihvaćene, a provedba je u tijeku.

Sadašnjim ustrojem sustava zaštite na radu Hrvatska je odgovorila na zahtjeve osnovne direktive i s njome povezanim direktivama. No, tu ima još posla i to je stalni posao na razini državnih tijela, znanosti i struke jer se procesi rada i tehnologije razvijaju i u tome pogledu skoro punopravno članstvo će pozitivno utjecati na proces unapređivanja zaštite na radu. Očekuje se da će se neki sadašnji instituti i praksa u zaštiti na radu mijenjati uz moguće smanjenje pojedinih zahtjeva, ali uz zaoštavanje odgovornosti svih sudionika. Tu prvenstveno mislim na odgovornost za usuglašavanje i provedbu zaštite na radu između poslodavaca i radnika uz nadzor Državnog inspektorata.

Ne očekujem da ćemo ulaskom u EU nešto dobiti. Dobit ćemo alate, ali moramo sami to zaraditi. Za kvalitetan posao na tome planu treba najmanje 2 godine. Provedbeni akti su brojni, ima ih preko 200, a to je, uz sva sažimanja, nemoguće donijeti do kraja godine.

Prošla Vlada provela je reformu zdravstva koja je omogućila potpuno praćenje troškova zaštite na radu kroz Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu koji je otvorio prostor za unapređivanje sustava zaštite na radu. Imali smo šansu koja nije iskorištena jer je financijskim poslovanjem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu bilo moguće dobre rezultate u provedbi zaštite na radu stimulirati, a one lošije obvezati na veća izdvajanja. Međutim, nakon početnih dobrih rezultata, uz razumljive probleme uhodavanja novog sustava, ipak se od svega odustalo. Zakon je povučen i sada imamo sve kroz riznicu. Jednostavno, izbjegli su čiste račune i troškove. U slučaju spora oko ozljeda na radu mogli ste se žaliti. Danas je sve u istome ministarstvu, pa je jasno da su tu smanjena prava radnika, to jest umanjena je mogućnost pravednosti. I još jednom ponovimo, Zakon je tu da zaštiti slabije.

SIGURNOST: Broj ozljeda na radu je dulji niz godina u Hrvatskoj bio približno konstantan oko 25.000 te oko 45 poginulih. U 2010. i 2011. uslijedilo je poboljšanje, to jest smanjenje broja ozljeda na radu, kao i smanjenje broja poginulih za dvadesetak posto u zadnjim godinama. Istina, došlo je i do smanjenja poslovnih aktivnosti, posebice u intenzivno ozljedama opterećenoj grani - graditeljstvo. Što nam to govori i kako smanjiti broj ozljeda u ovom zaštitni nesklonom recesijskom vremenu?

JUREŠA: Broj ozljeda jest u padu, ali samo prividno zbog stalnog gubitka radnih mjesta, i to naročito u industriji gdje su ozljede najčešće. Priznavanje ozljeda na radu i njihovo prijavljivanje u sadašnjim okolnostima tržišta rada također dovodi u pitanje te „rezultate“. Neke ozljede se i ne prijavljuju iz raznih razloga. Dobra proizvođačka praksa traži da se svaka ozljeda na radu ispita, to jest ustanovi njezin uzrok s ciljem da se ne ponovi.

Evo jednoga primjera. Kod nas je 50 % smrtnih ozljeda u graditeljstvu i najčešći uzrok je pad u dubinu ili s visine. Istražili smo podatke u EU i utvrdili da u Francuskoj taj uzrok gotovo i ne postoji. Otišli smo u posjet Francuskoj te utvrdili da se na građevinama u zaštiti od pada obvezno postavljaju mreže. To nas je ponukalo na daljnju suradnju, pa smo u suradnji s Francuzima upriličili preglede više gradilišta u Francuskoj i Hrvatskoj i utvrdili tu bitnu razliku u pripremi građenja i zaštiti na radu. Za bitno smanjenje ozljeda na radu u graditeljstvu dovoljno bi bilo uvesti obvezu postavljanja mreža. Tu su i druge tehnologije zaštite koje je moguće „prenijeti“ u hrvatski sustav zaštite na radu. Siguran sam da je izgovor na veliku cijenu zaštite u građenju pogrešan. Dobro organizirana zaštita je dobar posao.

SIGURNOST: Sadašnji Zakon o zaštiti na radu prepoznaje uloge koordinatora za zaštitu na radu I. (u fazi projektiranja) i II. (u fazi izvođenja). No, u nas ti instituti nisu zaživjeli, barem ne u cijelosti. S obzirom da se najveći broj ozljeda, posebice teških i smrtnih ozljeda, događa upravo na gradilištima, kakva su iskustva i prijedlozi uređenja tih instituta u novom Zakonu o zaštiti na radu?

JUREŠA: Koordinator za zaštitu na radu je važan čimbenik u praksi uređenih sustava zaštite na radu u razvijenim državama Europe i svijeta. Kod nas je koordinator postavljen veoma zahtjevno u pogledu odgovornosti, ali mu nisu u ruke stavljene mogućnosti rada sukladno odgovornosti. Inspektori Državnog inspektorata za zaštitu na radu zbog svoje ekipiranosti, a ponekad i iz drugih razloga ne dolaze na gradilišta u nadzor, a ako i dođu, progledaju kroz prste investitoru i izvođaču. Osobno imam razumijevanja za dio tih okolnosti, ali to već predugo traje i što je također uočljivo, nisu jedinstveni kriteriji za primjenu instituta koordinator u svim područnim jedinicama Državnog inspektorata.

Dakle, koordinator kod nas nije zaživio iz raznih razloga, a tu je i educiranje koordinatora i drugih sudionika u gradnji. Značajan dio odgovornosti za to pripada Vladi i državnoj upravi, a i ostali sudionici u načinu konkretne primjene

instituta koordinator tome pridonose. Čest je izgovor da to nije potrebno i da je to odgovornost glavnog inženjera građenja ili vodećeg izvođača radova.

Prostora za unapređenje zaštite na radu u organizaciji i provedbi građenja ima doista puno. Na tome treba inzistirati u budućim odredbama Zakona o zaštiti na radu.

SIGURNOST: Kao predstavnik SSSH-a ostvarivali ste kontakte s Europskim sindikalnim institutom (ETUI) i Europskom konfederacijom sindikata (ETUC). Što ste uočili u njihovom radu i što je primjenjivo kao unapređenje u Hrvatskoj?

JUREŠA: Ja sam jako zadovoljan tim iskustvom. Imao sam privilegiju sudjelovati u tome. Oni su nas poučili kako stvoriti sustav. Oni nas zapravo uče kako „loviti ribu“. Tako smo uspjeli kao sindikati iz svih područja rada. Proveli smo koordinaciju sindikata u sustavu zaštite na radu. Svi su se usuglasili s programom i svi sindikati su bili jedinstveni u potrebi provedbe zaštite na radu. To su važna postignuća u zaštiti slabijeg. Moramo ljubomorno čuvati te stečevine.

Radeći s kolegama iz EU-a shvatio sam što je odgovornost na radu i kako to tražiti od kolega. Kolege iz ETUI-a i ETUC-a pomogli su nam edukacijama i savjetima te mogućnošću edukacije za trenere.

U RH morali bismo detaljno proanalizirati naš položaj u zaštiti na radu, te uz pomoć EU institucija odrediti prioritete u radu. Naš problem je u nama i našem mentalitetu. Moramo shvatiti da nam nitko ništa neće pokloniti, već da se za sve moramo izboriti i ljubomorno njegovati stečevine.

SIGURNOST: Što smo Vas propustili pitati, a mislite da je važno?

JUREŠA: Hrvatska je specifična. U Nizozemskoj svaki umirovljenik je još 5 godina aktivan i prenosi znanja dalje. Kod nas je situacija suprotna. Čim odeš u mirovinu zaboravi se da si postojao, gotovo da ne možeš ni kavicu popiti u svojem bivšem kolektivu, a kamoli da bi prenosio znanja...

Kinezi su se u području zaštite na radu jako unaprijedili upravo zahvaljujući ljudima koji su u Europi ostvarili određene rezultate u raznim područjima zaštite na radu. Ponudili su im dobre uvjete i veliki broj stručnjaka raznih profila iz EU-a otišao je u Kinu i prenio svoja znanja Kinezima. Sada se u EU osjeća nedostatak toga iskustva i nova je briga kako te ljude vratiti u Europu.

SIGURNOST: Vaša poruka Čitateljstvu i šire...

JUREŠA: Teško mi je to učiniti. Časopis SIGURNOST ima svoje čitatelje. Među njima su i brojni stručnjaci i znanstvenici. No, ako već moram, reći ću da se svi moramo uključiti i organizirati koliko nam sustav zaštite na radu dopušta. Najvažnije je znanje. Moramo još mnogo učiti. Nove tehnologije su u razvoju, a s njima i zaštita na radu u novim oblicima. O tome je govorio i nedavni poster uz Svjetski dan zaštite na radu. Samo tako ćemo moći odgovoriti na pitanja koja se postavljaju danas za danas i danas za sutra. Moramo uključiti što više ljudi da kažu svoje mišljenje.

Drage čitateljice i poštovani čitatelji!

Naš razgovor s dragim kolegom i Gostom-urednikom gospodinom Borisom Jurešom bio je prije svega spontan i vođen jednom jakom emocijom koja se očitovala u posvećenosti zaštiti na radu i potpunoj predanosti koja je izvor pouzdanosti i rezultatima rada.

Vjerujem da će rezultati ovoga razgovora svima nama biti poticaj da, unatoč složenosti vremena u kojem su rad i zaštita na radu na kušnji, potražimo način, svatko u svojem okruženju, da svojim radom pridonosimo stalnom unapređivanju zaštite na radu u svim našim poslovima. Neke od oblika realizacije tih mogućnosti jasno nam je naznačio kolega Jureša. Među svima koje je izgovorio zadržao bih vašu pozornost na njegovoj poruci: „najvažnije je znanje“ koje je osnovna pretpostavka kvalitete zaštite na radu i komunikacija sa svim sudionicima u njezinoj provedbi.

Uz dužno poštovanje svih sudionika u organizaciji i provedbi sustava zaštite na radu u Hrvatskoj, koju smo kao znanstveno-stručni časopis i do sada pažljivo nje govali, poštovali i ravnopravno predstavljali, imamo prigodu kritički iščitavati odgovore na pitanja o zaštiti na radu koja postavljamo našim gostima-urednicima kao i njihove izravno upućene ili posredno izgovorene poruke o zaštiti na radu. Činimo to, kao i do sada, sustavno i s uvažavanjem, i onda kada se sa bilo kojom izgovorenom tvrdnjom ne slažemo i/ili o njoj dvojimo. To je osnovna pretpostavka uspješne komunikacije sudionika u provedbi zaštite na radu koja nam daje mogućnost proširivanja osobnog znanja o sustavu zaštite na radu koji primjenjujemo u našem okruženju.

Jedan od dragocjenih oblika sudjelovanja u poslovima unapređivanja jeste i naš osobni doprinos na koji nas poziva i naš gost g. Boris Jureša koji kaže: „Moramo uključiti što više ljudi da kažu svoje mišljenje“.

U iščekivanju vašeg mišljenja o sustavu zaštite na radu u Hrvatskoj, u vašoj organizaciji i neposrednom okruženju srdačno vas pozdravljam i želim siguran i uspješan rad.

*Urednik rubrike Gost-urednik:
mr. Paško Melvan, dipl. ing. stroj.*